

Şefaât Nedir?

Şefâat; başta Peygamber Efendimiz (s.a.v) olmak üzere, diğer peygamberler, sahabeler, şehitler, müçtehitler ve birçok Allah dostlarının, ahirette günahkâr müminlerin bağışlanması için Cenab-ı Hakk'tan istirhamda bulunmalarıdır.

Şefâat, Kur'an, sünnet ve icma ile sabittir. İtikadî konular arasında yer alan şefâat hakikatı, yirmi dört ayette sarahaten ifade edilmiştir. Bu bakımdan onu inkâr etmek büyük bir hatadır ve kişiyi azim bir tehlikeye atar. Şefâat edenleri de şefâata mazhar olacak kişileri de seçen Cenab-ı Hak'tır.

Allah indindeki yakınlığı ve derecesi nisbetinde ve O'nun izin vermesi halinde bazı kimseler günahkârlara şefâat edeceklerdir. Bu husus bazı ayetlerde şöyle ifade edilmektedir.

“O gün, Rahman'ın izin verdiği ve sözünden hoşlandığından başkasının şefâati fayda vermez.”[1]

“Onların Allah'ı bırakıp da tapdıkları putlar şefaât hakkına sahip değillerdir. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler şefâat edebilir.”[2]

“Göklerde nice melek var ki, onların şefâatleri; ancak, Allah'ın izniyle, dilediği ve hoşnut olduğu kimselere yarar sağlar.”[3]

“O gün Rahman (olan Allah)'ın nezdinde söz ve izin alandan başkalarının şefâata güçleri yetmeyecektir.”[4]

“İzni olmadan O'nun katında kim şefâat edebilir?”[5]

“O'nun izni olmadan hiç kimse şefâatçi olamaz.”[6]

“Ruh (Cebrail) ve melekler saf saf olup durduğu gün, Rahman'ın izin verdiklerinden başkaları konuşmazlar; konuşan da doğruyu söyler.”[7]

Cenab-ı Hakk'ın faziletli kullarının bazılarında şefâat izni vermesi ve onun vesilesiyle günahkarları affetmesi, O'nun en büyük bir lütfu ve ikramıdır.

“Bir göz hatırı için çok gözler sevilir.” sözü, bu hakikat için de geçerlidir. Bir insan sevdiği ve hatırını kıramayacağı bir dostu için, onun yakınlarından veya dostlarından birisinin kendisine karşı işlemiş olduğu bir hatayı bağışlar. Ya da o sevdiği zatın hatırına onun bir sıkıntısını giderir.

Cenab-ı Hak dahi ahirette, sevdiği kullar hürmetine onların yakınlarını veya dostlarını affedebilir. Bir ayette mealen şöyle buyrulur:

“İman edip zürriyetleri de iman ile kendilerine tâbi olanlar (yok mu?); işte biz, onların nesillerini de kendilerine kattık. Kendilerinin amellerinden bir şey de eksiltmedik. Herkes kendi kazandığına bağlıdır.”[\[8\]](#)

Evet, ind-i İlâhide manevî derecesi yüksek birçok Allah dostunun hatırı için diğer günahkâr kulları bir rahmet ve lütuf olarak bağışlaması, O’nun zatına ve şanına layık bir haldir. Cenab-ı Hak, itibar ve derecelerini diğer insanlara göstermek için onlara şefâat hakkı tanıyacaktır.

Mahşer günü günahkâr müminlerin affedilmesiyle Cenab-ı Hakk’ın **“Gaffar”** ismi tecellî edecektir.

Hz. Peygamber (s.a.v) de:

“Benim şefâatim ümmetimin büyük günah sahipleri için olacaktır.”[\[9\]](#)

“Her peygamberin bir duası vardır. Ben ise, duamı kıyamet gününde ümmetime şefâat etmek için saklamak istiyorum.”[\[10\]](#)

buyurarak, şefâatın hak olduğunu ifade etmişlerdir.

Küçük günahları olanlar, sıdıkların, şehitlerin veya alimlerin şefâatı ile affedilseler bile, büyük günah işleyen müminler, ancak Hz. Peygamber’in (s.a.v) şefâat etmesiyle affedilebilirler. Bu hal sadece O’na mahsustur.

Hz. Âişe’nin (r.a) naklettiğine göre;

“Resûlullah (s.a.v) çok defa geceleri yatağından kalkar, Cennet-ül Bâki mezarlığına gider ve orada yatan mü'minlere Allah'tan mağfiret dilerdi.”[\[11\]](#)

Peygamber Efendimiz (s.a.v), kıyamet gününde kimlere şefâat edileceği hususunu da şöyle ifade etmişlerdir:

“Ben, şefaât sahibi olmak ile ümmetimin yarısının cennete girmesi arasında muhayyer bırakıldım. Ama ben, daha umumi ve daha hayırlı olduğu için şefâatı seçtim. Şefâatı siz müttakilere mahsus mu biliyorsunuz? Hayır! Şefâat, çok hatası olup, günaha girmiş müminler içindir.”

Allah Resûlü bir başka hadis-i şeriflerinde de şöyle buyurur:

“Allah’u Teala şöyle buyurdu: 'Ya Muhammed! Gönderdiğim her nebi ve her resul mutlaka bana bir dua etti. Ben de onların arzularını yerine getirdim. Sen de iste, dileğin sana da verilsin.' Ben de 'Benim dileğim kıyamet gününde ümmetime şefâat etmektir.' dedim.”

"Ben, 'Ya Rabbi! Senin huzuruna sakladığım duam şefâatimdir.' derim. Yüce Allah da ümmetinden cehennemde kalanları çıkarır ve cennete koyar.”

diye buyurdular.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) diğer bir hadis-i şeriflerinde ise;

“Kıyâmet gününde üç sınıf insan şefâat edebilecektir: Peygamberler, âlimler ve şehitler.”

buyurarak şefâat etme hakkının kimlere verileceğini açıklamışlardır.

Buna göre, Cenab-ı Hakk’ın varlığına ve birliğine inanan, O’ndan başka ilah olmadığına şehadet eden ancak günahkar olarak vefat eden her mümin için kıyamet

---

gününde başta peygamberimiz (s.a.v) olmak üzere diğer bütün peygamberler, ilmi ile amel eden âlimler, evliyalar, salihler, şehitler, melekler ve bazı kâmil müminler Allah'ın müsaade ettiği ölçüde bazı kimselere şefâat edeceklerdir.

Nitekim bir ayette mealen şöyle buyrulur:

“Allah, onların önlerindeki de arkalarındaki de (yaptıklarını da yapacaklarını da) bilir. Allah rızasına ulaşmış olanlardan başkasına şefâat etmezler. Onlar, Allah korkusundan titrerler!”[\[12\]](#)

Başka bir ayette ise şöyle buyrulur:

“O gün, dostun dosta hiçbir faydası olmaz, kendilerine yardım da edilmez. Ancak Allah'ın merhamet ettiği kimseler böyle değildir. Şüphesiz O, mutlak kudret sahibi ve çok merhametlidir.”[\[13\]](#)

Kâfirler, münafıklar ve zalimler için şefâat kapıları kapalıdır. Bu husus bazı ayetlerde şöyle ifade buyrulur:

“Zalimlerin ne dostu ne de sözü dinlenir şefâatçısı vardır.”[\[14\]](#)

“Artık şefâatçilerin şefâati onlara fayda vermez.”[\[15\]](#)

“Ve bir günden sakının ki, o günde hiç kimse başkası namına bir şey ödeyemez, kimseden fidyeye kabul edilmez, hiç kimseye şefâat fayda vermez. Onlar hiçbir yardım da görmezler.”[\[16\]](#)

“Gökleri, yeri ve bunların arasındakileri altı günde (devirde) yaratan, sonra arşa istiva eden Allah'tır. O'ndan başka ne bir dost ne de bir şefâatçiniz vardır. Artık düşünüp öğüt almaz mısınız?”[\[17\]](#)

Buna göre peygamberler bile iman etmeden ölen yakınlarına şefâat edemeyeceklerdir. Çünkü Cenab-ı Hak,

“Ben, kâfirlere cenneti haram kıldım.”

---

buyurmuştur. Bunun için Hz. İbrahim iman etmeden ölen babasına şefâatta bulunamayacak, aynı şekilde Hz. Nuh da (a.s) kendi oğluna şefâat edemeyecektir. Zira oğlu O'nun dinini kabul etmemiş ve ehinden olmamıştır.

Şefâat, hak mezhepler tarafından da ittifakla kabul edilmiştir.

İmam-ı Ebu Hanife şefâat hakkında şöyle der: "Bütün peygamberlerin şefâati haktır. Hz. Peygamberin (s.a.v) müminlerin günahkârlarına şefâati ise, kitap, sünnet ve icma ile sabittir."

Meşhur fakih İbn-i Humâm ise; "Büyük günahları işlemeye devam ederken ölen bir kimsenin Hz. Peygamberin şefâati ile Allah'ın affına nail olması caiz olduğu gibi, doğrudan Allah'ın bir fazlı ve keremi olarak affedilmesi mümkündür. Hiçbir şeyi yapmak Allah'a vacip değildir. Bunun için büyük günah sahibinin şefâatle veya sırf Allah'ın fazlı ve keremiyle affedilmesi de caizdir." demiştir.

Kelam ülemasından meşhur Teftazâni de **"Hz. Peygamberin ve seçkin kulların büyük günah sahibi kimselere şefâat edecekleri, şöhret derecesine ulaşmış haberlerle sabittir."** diyerek şefâatin hak ve sabit olduğunu belirtmiştir.

Celaledin-i Devvânî ise "Allah'ın izin verdiği kimseler için şefâat haktır. Ümmetinden büyük günah sahiplerine Hz. Peygamberin şefâati de haktır. O günahkârlara şefâat eder ve onun bu isteği de reddedilmez." diye ifade etmiştir.

Şefâat kelimesi, hem dünya hem de ahiret işleri için kullanılır. Bir ayette mealen şöyle buyrulur:

"Kim güzel bir şefâatla (hayır ve iyiliklere aracı, vasıta olmakla) şefâat ederse, bundan kendisine bir sevab (hisse) vardır. Kim de kötü bir şefâatle (kötülüğe delil olmak ve yardım etmekle veya kötülük çıkırını açmakla) şefâatde bulunursa, ondan kendisine bir günah payı vardır. Allah her şeye kadirdir."[\[18\]](#)

Bu ayette geçen şefâat; aracı olmak, yardım etmek ve öncülük etmek anlamlarındadır. Allah'ın ve kulların haklarına riayet ederek, mü'minlerin iyiliği için çalışmak "şefâat-ı hasene" olduğu gibi, insanlara her türlü menfi ve zararlı alışkanlıklar kazandırmak için gayret etmek de **"şefâat-ı seyyie"** olarak ifade edilmektedir.

Evet, âlicenap, hâmiyetli ve merhametli kimselerin muhtaçlıkların sıkıntısını gidermelerinde, dertleriyle hemdert olmalarında, iyilik ve ihsanda bulunmalarında, ya da başkalardan vesile olmalarında, dünyada ve ahirette büyük ecirler olduğu

---

gibi, her türlü kötülüğe kapı açanlara da hem dünyada hem de ahirette büyük bir vebal vardır.

Âhirette bütün peygambere şefâat etme hakkı tanınmıştır. Her peygamber kendi ümmetine şefâat edecektir. Bütün insanlar en ince detaylarına kadar hesaba çekilmek için mahşer yerinde toplandıklarında, peygamberler, "Allah'ım selâmet ver, Allah'ım selâmet ver." diye duâ edeceklerdir.

Peygamberler içinde en önce şefâat edecek ve şefâatı kabul olunacak peygamber, Hz. Muhammed'dir.(s.a.v.) Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyururlar:

“Mahşer günü, insanların ilk önce şefâatte bulunanı benim.” [19]

Başka bir hadislerin de ise şöyle buyururlar:

“Bütün insanların serdarıyım, fakat bununla iftihar etmiyorum. Kıyamet günü Livâü'l-hamdî taşıyacağım, onunla da iftihar etmiyorum. O gün bütün peygamberler benim Livâü'l-hamd'im altında toplanacaklar, ama bununla da iftihar etmiyorum. O gün herkes huzur-u ilâhiye giderken onların imamı ve rehberi olacağım. Herkes umutsuz ve çaresiz beklerken, onlara müjdeyi ben vereceğim. Fakat bununla da iftihar etmiyorum. Ben, ancak Allah'a kul olmakla iftihar ediyorum.”

Evet, mahşer günü Celâl-i İlâhî bütün kemaliyle tecellî edeceği zaman, bütün insanlar şaşkın bir vaziyette sağa sola koşuşarak bir kurtuluş yolu ararken, insanlığın tacı ve enbiyanın serdarı Resûl-i Ekrem (s.a.v) elinde livanü'l-hamd sancağı ve başında şefâat tacı olarak bütün peygamberlerin imamı olacak ve bütün müminler için mağfiret ve niyazda bulunup onlara şefâat edecektir.

Livâü'l-hamd; diğer hiç bir peygamberlerde bulunmayan, sadece Hz. Peygamber'e ait olan ve kıyamet günü Hz. Adem (a.s)'den kıyamete kadar gelecek olan bütün mü'minlerin altında toplanacağı hamd sancağıdır.

Hesap gününde insanların meşakkat ve sıkıntıları dayanılmayacak bir dereceye varacaktır. Bu manzara Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

“Kulakları sağır eden o ses geldiğinde. İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır. O gün,

---

herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır. O gün bir takım yüzler parıl parıl, güler ve sevinir. Yine o gün birtakım yüzleri de keder bürümüş, hüzünden kapkara kesilmiştir. İşte bunlar kâfirlerdir, günahkârlardır.”[20]

Bu halde iken insanların bir kısmı, diğer bir kısmına, **"Size erişen şu fâciayı görmüyor musunuz? Size şefâat edecek birisine gidiniz."** derler. Sırasıyla Âdem (a.s.), Nûh (a.s.), İbrahim (a.s.), Mûsâ (a.s.) ve İsâ (a.s.) peygamberlere gelirler. Bu peygamberlerden her biri onları diğerine gönderir. Nihayet Hz. İsâ, onları Hz. Muhammed'e (s.a.v.) gönderir. Hz. Peygamber (s.a.s.) Arş'ın altında secdeye kapanır. Yüce Allah, O'na yapılacak hamdlerin en güzelini ilham eder. Hz. Peygamber, secdede Allah'a hamdettiği sırada **"Başını kaldır ve şefâat eyle! Senin şefâatın kabul olunacaktır."** cevabını alır. İnsanlar hesaba çekilir. Hz. Peygamber'in şefâatıyla imanlı olarak vefat edenlerin bir kısmı kurtulur. Resûlullah Efendimiz, daha sonra bir kaç defa daha secdeye kapanarak Allah'a hamd ve dua eder. O'nun şefâatıyla, Allah'ın izin ve takdiri dahilinde mü'minlerden büyük bir çoğunluk daha cehennem azabından kurtulur.

Hz. Peygamber'in şefâatıyla hesaba çekilmeden Cennet'e girecekler kullar da az değildir.

Evet, şefkat ve merhamette eşsiz olan Hazret-i Peygamber (s.a.v), daha dünyaya geldiği dakikada **"ümmetî ümmetî"** (ümmeğim, ümmetim) demiş, hayatı boyunca hep ümmetini düşünmüş, onların dünyevî ve uhrevî saadetlerini temin için gayret göstermiştir. Mahşerde de herkes **"nefsî nefsi"** diyeceği zaman, yine O, **"Ümmetî ümmetî"** diyerek onların cehennem ateşinden kurtulmaları için Cenâb-ı Hakk'a yalvaracak, ümmetine olan şefkat ve merhametini en ileri derecede gösterecek ve inşallah onların cehennem azabından kurtulmalarına vesile olacaktır. Hz. Peygamber'in (s.a.v) ümmetine karşı nasıl bir şefkat ve merhamet taşıdığı bir ayette şöyle ifade buyrulur:

"Size kendi içinizden gayet izzetli bir peygamber geldi. Zahmete uğramanız ona ağır gelir. (Kalbi) üstünüze titriyor. O, müminlere karşı pek şefkatli ve merhametlidir."[21]

Ayet-i Kerimede haber verildiği gibi, ümmetinin sıkıntıya düşmesi Hz. Peygamber'e (s.a.v) çok ağır gelir ve gücüne gider. Onların azap görmeleri şöyle dursun, küçük bir zahmete ve sıkıntıya maruz kalmaları dahi O'nu üzer ve son derece rahatsız eder. Çünkü O (s.a.v), büyük bir şefkat ve merhamet sahibidir. Bu bakımdan ümmetini sıkıntıya sokan şeyler O'nu fazlasıyla rahatsız eder. Ümmetinin

---

zor durumda kalmasına asla razı olmaz; onların bütün dertlerini ve kederlerini ruhunun derinliklerinde hisseder. Çünkü O, ümmetine çok düşkündür. Ümmetinin üzerine toz kondurmak istemediği gibi, onları cehennem azabından kurtarıp, saadet ve selametın zirvesine eriştirmek, cennete ve rıdvana kavuşturmak için şefâat edecektir.

Bediüzzaman Hazretleri de bu hakikatı şöyle ifade eder:

“Evet, rivayet-i sahiha ile mahşerin dehşetinden herkes hattâ enbiya dahi '**Nefsî, nefsi**' dedikleri zaman, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm '**Ümmetî, ümmetî**' diye re'fet ve şefkatini göstereceği gibi, yeni dünyaya geldiği zaman ehl-i keşfin tasdikiyle vâlidesi onun münacatından '**Ümmetî, ümmetî**' işitmiş.”

"Hem bütün tarih-i hayatı ve neşrettiği şefkatkârane mekârim-i ahlâk, kemal-i şefkat ve re'fetini gösterdiği gibi; ümmetinin hadsiz salavatına hadsiz ihtiyaç göstermekle, ümmetinin bütün saadetleriyle kemal-i şefkatinden alâkadar olduğunu göstermekle hadsiz bir şefkatini göstermiş.”[\[22\]](#)

“İşte o zâtın şefaati altına girip ve nurundan istifade etmenin ve zulümat-ı berzahiyeden kurtulmanın çaresi: **Sünnet-i Seniyyeye ittibadır.**”[\[23\]](#)

Hz. Peygamber'in (s.a.v) haiz olduğu bu şefâat makamı, "**Makâm-ı Mahmûd**"dur.

Makam-ı Mahmud: Kıyamet gününde bütün mahşer halkına şefâat etme makamıdır.

Bir ayette mealen şöyle buyrulur:

“**Gecenin bir kısmında uyanarak, sana mahsus bir nafile olmak üzere namaz kıl. (Böylece) Rabbinin, seni, övgüye değer bir makama göndereceğini umabilirsin.**”[\[24\]](#)

Cenab-ı Hak, Cebrail (a.s) şöyle nida etti: “Muhammed'e (s.a.v) git ve ne istediğini sor.” Cebrail (a.s), Hz. Peygamber'e (s.a.v) gelerek ne istediğini sorunca, O da “ahirette ümmetime şefâatımın kabul olmasını istiyorum.” dedi. Bunun üzerine Cenab-ı Hak, “ Yâ Cibril O'nun şefâtı kabul olunmuştur.” buyurdu.

Cenab-ı Hak, bir hadis-i kudside,

“Habibim! Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.”

buyurarak, O’nun (s.a.v) kendi yanındaki itibarını ve şerefini ortaya koymuş, dünyada ve ahirette nihayetsiz hayır ve saadetlere mazhar kılmış, düşmanlarına galip gelmesine ve nice fuhatlar yapmasına yardım etmiş, dinini en yüce kılmış, ümmetini en hayırlı ümmet yapmış, O’nu diğer bütün peygamberlerden üstün kılmış ve en büyük şefaât makamı olan “makam-ı mahmudu” O’na bahşetmiştir.

Cenab-ı Hak, O’nun kalbini hikmet ve marifetle tenvir edip genişlendirdi, şefkat ve merhametle doldurdu ve böylece O’nu alemlere rahmet kıldı. Ezanda, teşehhütte, hutbede ve Kur’an’ın birçok ayetinde kendi ismiyle beraber O’nun ismini de zikretti.

Hz. Peygamber (s.a.v)’in ahirette beş kısım şefâatı olacaktır:

1. *Celal-i İlâhi bütün haşmetiyle tecellî edeceği mahşer günü, bütün insanların o dayanılmaz dehşetten kurtulmaları ve bir an önce hesaba çekilmeleri için Hz. Peygamber (s.a.v)’in şefaât etmesi. (Buna **şefâat-ı uzmâ** denir.)*

2. *Bir kısım kimselerin Hz. Peygamber (s.a.v)’in şefâatı ile hesaba çekilmeden doğrudan cennete girmeleri için şefâat etmesi.*

3. *Cennet ehli olanların oradaki manevî derecelerinin yükselmesi için şefâat etmesi.*

4. *Hesap görüldükten sonra, günahları sevaplarından ağır gelenlerin cehenneme girmeleri gerekirken, onların cehenneme girmeden cennete gitmeleri için şefâat etmesi.*

5. *Cehenneme giren müminlerin oradan çıkarılarak tekrar cennete girmeleri için şefâat etmesi.*

Allah’ım, en üstün salâvâtını, en mükemmel tahiyâtını ve en güzel selâmlarını; peygamberliğin başlangıcı ve sonu, risâlet semasının güneşi, en parlak nur, en temiz sır, mahşer gününde Kevser Havuzunun ve şefâatın sahibi, melek ve insanların en seçkin efendisi, bütün peygamberlerin sultanı, evliyaların seyidi, bütün insanlığın rehberi, mahlukatın en şerefli, Cenab-ı Hakk’ın en sevgili kulu, abitlerin umudu, aşıkların maşuku, sadıkların dostu, günahkârların şefii, kimsesizlerin ve acizlerin hamisi olan Efendimiz Hz. Muhammed’e nasip eyle!

Allah'ım, Efendimiz Hz. Muhammed'e, O'nun âl ve ashâbına, ezelden ebede kadar, Senin ilmimde var olan şeyler sayısınca salât ve selâm eyle!

Şu hakikati de nazarınıza arz etmek istiyorum ki, **“Hikmetin başı Allah korkusudur.”**

Cenab-ı Hak kendisinden korkanı sever ve korkutmaz. Nitekim bir hadis-i kudside şöyle buyrulur: *“Benden korkanı korkutmam.”*

Peygamber Efendimiz (s.a.v) de *“Allah korkusundan ağlayan göze cehennem ateşi dokunmaz.”* buyurmuştur.

Allah'tan hakkıyla korkan, yasak ettiği şeylerden sakınan kişi, dalaletlerden ve tehlikelerden kendisini muhafaza eder, sırat-ı müstakim dairesinde yaşar ve ahirette de inşallah ebedî saadete mazhar olur.

Bu bakımdan her mümin akibetinden korkmalı, takva dairesinde yaşamalı ve salih amel işlemelidir. Bir insanın Allah'tan korkması ve akibetinden endişe etmesi yaratılışın ve aklın gereğidir. Nitekim bir ayet-i kerimede mealen şöyle buyrulmaktadır:

“Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin.” [25]

Başka bir ayette ise şöyle buyrulur:

“Biz dünyada, ailemiz içinde iken sonumuzdan endişe ederdik. Ama şükürler olsun ki, Allah bize lütfetti ve bizi, o kavuran ateşten korudu...” [26]

Bundan dolayıdır ki, sahabeler, hatta cennetle müjdelenen aşere-i mübeşşere ve bütün kâmil insanlar akibetlerinden daima endişe edip, hüsn-ü akibet için her an Allah'a niyazda bulunmuşlardır.

Hicri 97 yılında Küfe'de dünyaya gelen ve 161 senesinde Basra'da vefat eden, tefsir, hadis ve fıkıh sahasında büyük bir alim, müçtehid, zühd ve takvada örnek gösterilen **Süfyan-ı Servi Hazretleri**, vefatı esnasında sürekli ağlamakta imiş. Etrafında bulunan talebeleri:

“Efendi Hazretleri siz hep takva dairesinde yaşadınız, herhangi bir günahınıza hiçbir

---

kimse şahit olmuş değildir. Ayrıca, nice insanların hidayetinde vesile oldunuz ve binlerce talebe yetiştirdiniz. Buna rağmen, acaba sürekli ağlamaya sebep olan nedir?" deyip üzüntülerini bildirmişler.

Bunun üzerine Süfyan-ı Servi Hazretleri talebelerine şu ibretli cevabı vermiş:

"Şunu bilin ki, şayet dağlar kadar günahım olsa asla ağlamam, benim ağlamam ve endişem, acaba bu emaneti güzel bir hatime ile Allah'a teslim edip, bu ölüm geldiğini iman ile aşım aşamayacağımdan dolaydır."

Faraza, bir mümin hiç günah işlememiş olsa bile gene de akibetinden endişe duymalı, havf ve reca ile yaşamalıdır.

İmanı muhafaza etmek için, günahlardan kaçınıp emir dairesinde hareket etmek her mümin için gereklidir. Çünkü, günah işleyen bir kimse iman dairesinden çıkmasa bile, küfre giden yola bir adım atmış olur. Onun için hemen tevbe ve istiğfar etmelidir. Bediüzzaman Hazretlerinin de ifade buyurduğu gibi; **"Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol vardır."**[\[27\]](#)

Bunun içindir ki, bir mümin küçük bir günahını dağlar kadar görür ve hemen tevbe istiğfar eder. Münafık ise dağlar kadar büyük olan günahlarını bir sineğin kanadı kadar hafif görür ve tevbe istiğfar etmez.

Günahlardan kaçınıp, dinin emirlerini yerine getiren bir insan, imanını bu tehlikeden koruduğu gibi, Allah katında da insanların en çok ikram edileni ve en sevgilisi olur.

Dipnotlar:

- [\[1\]](#) Taha Suresi, 20/109.
- [\[2\]](#) Zuhuruf Suresi, 43/86.
- [\[3\]](#) Necm Suresi, 53/26.
- [\[4\]](#) Meryem Suresi, 19/87.
- [\[5\]](#) Bakara Suresi, 2/255.
- [\[6\]](#) Yunus Suresi, 10/3.
- [\[7\]](#) Nebe Suresi, 78/38.
- [\[9\]](#) Tirmizi, Sıfatu'l Kıyâme 11 (2435).
- [\[10\]](#) Buhârî, Müslim.
- [\[11\]](#) Müslim, Cenaiz, 35.
- [\[12\]](#) Enbiya Suresi, 21/28.
- [\[13\]](#) Duhan Suresi, 44/ 41-42.
- [\[14\]](#) Mümin Suresi, 40/18.
- [\[15\]](#) Müddessir Suresi, 74/48.
- [\[16\]](#) Bakara Suresi, 2/123.
- [\[17\]](#) Secde Suresi, 42/4.

-
- [18] *Nisâ Suresi, 4/85.*
[19] *Müslim.*
[20] *Abese Suresi, 80/33-42.*
[21] *Tevbe Suresi, 9/128.*
[22] *Lem'alar.*
[23] *Lem'alar.*
[24] *İsrâ Suresi, 17/79.*
[25] *Âl-i İmran Suresi, 3/102.*
[26] *Tur Suresi, 52/26-27.*
[27] *Lem'alar.*